

CONCURSUL DOLJEAN DE MATEMATICĂ
18 martie 2017

Clasa a X-a

1. Rezolvați în mulțimea numerelor reale :

a) $\sqrt[3]{2-x} + \sqrt{x-1} = 1$; b) $\sqrt{x+10} \geq 2-x$.

2. a) Rezolvați ecuația:

$$(2^x - 1)^2 = \log_2(\sqrt{x} + 1).$$

b) Determinați numerele reale x, y astfel încât:

$$\begin{cases} 2^x + 2^{\frac{1}{y^2}} = 2^{y+\frac{1}{x}} \\ 2^y + 2^{\frac{1}{x^2}} = 2^{x+\frac{1}{y}} \end{cases}.$$

3. Fie $A = \{x_1, x_2, \dots, x_{2015}\}, x_i \in \mathbb{Z}, i = \overline{1, 2015}$ și $f: A \rightarrow A$, astfel încât $f \circ f \circ f = \mathbf{1}_A$. Arătați că există $(3k + 2)$ valori, $k = \overline{0, 671}$, pentru care $|f(x_k) - x_k| < 1$.

4. Determinați numerele complexe z_1, z_2, z_3 având părțile reale numere cel mult egale cu zero, știind că există $a, b, c \in (0, \infty)$, astfel încât:

$$|a - z_1|^2 + |b - z_2|^2 + |c - z_3|^2 \leq 2(a|z_1| + b|z_2| + c|z_3|).$$

Notă:

- *Toate subiectele sunt obligatorii;*
- *Fiecare subiect se notează de la 0 la 7 puncte;*
- *Timp de lucru: 3 ore.*

Soluții clasa a X-a:

Pentru orice altă soluție corectă se acordă punctaj maxim corespunzător.

1. a) Notăm $\sqrt[3]{2-x} = a$ și $\sqrt{x-1} = b$, unde $x \geq 1$, $b \geq 0$. De aici rezultă că trebuie rezolvat sistemul de ecuații: $\begin{cases} a+b=1 \\ a^3+b^2=1 \end{cases}$. Din prima ecuație avem $b = 1 - a$, care introdusă în a doua ecuație conduce la: $a^3 + a^2 - 2a = 0 \Leftrightarrow a(a^2 + a - 2) = 0 \Leftrightarrow a \in \{-2, 0, 1\}$. Obținem imediat că $x \in \{1, 2, 10\}$. **(3p)**

b) Pentru $2 - x \leq 0$ și $x + 10 \geq 0$, adică $x \in [2, \infty)$ inecuația dată este satisfăcută. **(1p)**
Pentru $2 - x > 0$ și $x + 10 > 0$, adică $x \in (-10, 2)$ ridicăm ambii membri ai inecuației la pătrat și avem $x + 10 \geq x^2 - 4x + 4 \Leftrightarrow x^2 - 5x - 6 \leq 0 \Leftrightarrow x \in [-1, 6] \cap (-10, 2) = [-1, 2)$.

Așadar soluția inecuației propuse în enunț este $x \in [2, \infty) \cup [-1, 2) = [-1, \infty)$. **(3p)**

2. a) Fie $y = \log_2(\sqrt{x} + 1)$, $x, y > 0$. Atunci $2^y - 1 = \sqrt{x}$ și $2^x - 1 = \sqrt{y}$, deci $2^x + \sqrt{x} = 2^y + \sqrt{y}$.

(1p)

Funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2^x + \sqrt{x}$ este strict crescătoare, deci $x = y$, adică

$2^x - 1 = \sqrt{x}$. Se observă că 0 și 1 sunt soluții ale ecuației.

(1p)

Cum $g(x) = 2^x - 1$ este strict convexă și $h(x) = \sqrt{x}$ este strict concavă, acestea sunt singurele soluții.

(1p)

b) Aplicând inegalitatea mediilor avem:

$$2^{y+\frac{1}{x}} = 2^x + 2^{\frac{1}{y^2}} \geq 2\sqrt{2^{x^2} \cdot 2^{\frac{1}{y^2}}} = 2^{1+\frac{1}{2}(x^2+\frac{1}{y^2})};$$

$$2^{x+\frac{1}{y}} = 2^y + 2^{\frac{1}{x^2}} \geq 2\sqrt{2^{y^2} \cdot 2^{\frac{1}{x^2}}} = 2^{1+\frac{1}{2}(y^2+\frac{1}{x^2})},$$

$$\text{deci: } y+\frac{1}{x} \geq 1 + \frac{1}{2} \cdot \left(x^2 + \frac{1}{y^2}\right), \quad x+\frac{1}{y} \geq 1 + \frac{1}{2} \cdot \left(y^2 + \frac{1}{x^2}\right).$$

(2p)

$$\text{Adunând, obținem: } x+\frac{1}{x}+y+\frac{1}{y} \geq 2 + \frac{1}{2} \cdot \left(x^2 + \frac{1}{x^2} + y^2 + \frac{1}{y^2}\right) \Leftrightarrow$$

$$x^2 + \frac{1}{x^2} + y^2 + \frac{1}{y^2} - 2x - \frac{2}{x} - 2y - \frac{2}{y} + 4 \leq 0 \Leftrightarrow$$

$$(x-1)^2 + \left(\frac{1}{x}-1\right)^2 + (y-1)^2 + \left(\frac{1}{y}-1\right)^2 \leq 0 \Leftrightarrow x = y = 1.$$

(2p)

3. Deoarece funcția identică $\mathbf{1}_A$ este bijectivă, iar $f \circ f \circ f = \mathbf{1}_A$, deducem că f este bijectivă.

Din $|f(x_k) - x_k| < 1$ și $f(x_k) - x_k \in \mathbb{Z} \Rightarrow f(x_k) = x_k$, adică va trebui să arătăm că f are (3k+2), $k = \overline{0, 671}$, puncte fixe. **(1p)**

Presupunem prin absurd că f nu are puncte fixe, adică:

$\forall i = \overline{1,2015}, f(x_i) \neq x_i$. Rezultă că pentru orice $x_i \in A, i = \overline{1,2015}$, elementele $[x_i, f(x_i), f(f(x_i))]$ sunt distincte două câte două:

1. $f(x_i) \neq x_i, \forall x_i \in A$;
2. $f(f(x_i)) \neq f(x_i), \forall x_i \in A$;

(Dacă $f(f(x_i)) = f(x_i)$ și cum f injectivă deducem $f(x_i) = x_i$, contradicție cu $f(x_i) \neq x_i, \forall x_i \in A$);

3. $f(f(x_i)) \neq x_i, \forall x_i \in A$;

(Dacă $f(f(x_i)) = x_i \stackrel{\circ}{f} \Rightarrow f(f(f(x_i))) = f(x_i)$, dar din ipoteză $f(f(f(x_i))) = x_i$, deci $f(x_i) = x_i$, contradicție cu $f(x_i) \neq x_i, \forall x_i \in A$). **(3p)**

Din injectivitatea funcției f deducem că mulțimile $A_x = \{x, f(x), f(f(x))\}$ și $A_y = \{y, f(y), f(f(y))\}$ sunt disjuncte pentru $x \neq y, x, y \in A$. **(1p)**

În concluzie $Im f = A = \bigcup_{x \in A} A_x$, iar $card A : 3 \Leftrightarrow 3|2015$, contradicție. Rezultă că f

admite puncte fixe. Dacă f are un singur punct fix, atunci $card A = 3k + 1$, fals deoarece $card A = 2015 \in 3\mathbb{Z} + 2$. În concluzie f are cel puțin două puncte fixe. Din construcția mulțimilor $A_x, x \in A, card A = 3$, deducem că f are $(3k + 2), k = \overline{0,671}$ puncte fixe. **(2p)**

4. Avem: $|a - z_1|^2 = (a - z_1)(a - \overline{z_1}) = a^2 - 2a\text{Re}(z_1) + |z_1|^2$, (1), unde am ținut cont că $|z|^2 = z \cdot \overline{z}$ și $z + \overline{z} = 2\text{Re}(z)$, pentru orice $z \in \mathbf{C}$. **(2p)**

Ținând cont că $a \cdot \text{Re}(z_1) \leq 0$ și $a^2 + |z_1|^2 \geq 2a|z_1|$, din egalitatea (1) obținem $|a - z_1|^2 \geq 2a|z_1|$, (2) cu egalitate dacă și numai dacă $\text{Re}(z_1) = 0$ și $|z_1| = a$, adică $z_1 = ai$. **(2p)**

Se scriu și celelalte două relații analoge cu (2) și prin însumare se obține inegalitatea : $|a - z_1|^2 + |b - z_2|^2 + |c - z_3|^2 \geq 2(a|z_1| + b|z_2| + c|z_3|)$, (3). **(2p)**

Dacă ținem cont de inegalitatea din enunț, obținem că în (3) trebuie să avem egalitate și atunci rezultă $z_1 = ai, z_2 = bi$ și $z_3 = ci$. **(1p)**